

Редакція:

(повне найменування підприємства із зазначенням підпорядкованості)

ІНСТРУКЦІЯ

З ОХОРОНИ ПРАЦІ № _____

ДЛЯ МАШІНІСТА ЕЛЕКТРОСТАНЦІЇ ПЕРЕСУВНОЇ

(місце видання)

(повне найменування підприємства із зазначенням підпорядкованості)

ЗАТВЕРЖЕНО:

Наказ _____

(посада роботодавця і

найменування підприємства)

_____ № _____

(число, місяць, рік)

Інструкція

з охорони праці № _____

для машиніста електростанції пересувної

1. Загальні положення

1.1. До роботи машиністом електростанції пересувної допускаються особи, які досягли 18 років, мають посвідчення на право управління пересувною електростанцією та визнані медичною комісією придатними до даної роботи.

Машиніст повинен мати групу з електробезпеки не нижче четвертої.

1.2. Машиніст електростанції, якого приймають на роботу, повинен пройти вступний інструктаж з охорони праці, виробничої санітарії, пожежної безпеки, прийомів і способів надання долікарської допомоги потерпілим та повинен бути ознайомлений під розпис з умовами праці, правами і пільгами за роботу в шкідливих та небезпечних умовах праці, про правила поведінки при виникненні аварій.

До початку роботи безпосередньо на робочому місці машиніст електростанції повинен пройти первинний інструктаж з безпечних прийомів виконання робіт.

Про проведення вступного інструктажу та інструктажу на робочому місці робляться відповідні записи в Журналі реєстрації вступного інструктажу з питань охорони праці і Журналі реєстрації інструктажів з питань охорони праці. При цьому обов'язкові підписи як того, кого інструктували, так і того, хто інструктував.

1.3. Машиніст електростанції після первинного інструктажу на робочому місці має протягом 2–15 змін залежно від стажу, досвіду і характеру роботи пройти стажування під керівництвом досвідченого кваліфікованого машиніста електростанції, який призначається наказом (розпорядженням) по підприємству.

1.4. Повторний інструктаж з правил і прийомів безпечного ведення роботи і охорони праці машиніст електростанції повинен проходити:

- періодично, не рідше одного разу на квартал;
- при незадовільних знаннях з охорони праці не пізніше місячного строку;
- у зв'язку з допущеним випадком травматизму або порушенням вимог охорони праці, що не призвело до травми.

1.5. При роботі машиніст електростанції повинен дотримуватися вимог інструкції по експлуатації електростанції пересувної. Не дозволяється експлуатація несправної електростанції.

1.6. Забороняється встановлення пересувної електростанції в умовах підвищеної небезпеки (в охоронних зонах повітряних ліній електропередачі, на території діючого підприємства, коли може виникнути виробнича небезпека та ін.).

1.7. Працювати на електростанції необхідно у спецодязі і спецвзутті, передбачених Типовими галузевими нормами: комбінезоні бавовняному, калошах діелектричних, рукавичках гумових, а взимку додатково – куртці бавовняній на утеплювальній прокладці, брюках бавовняних на утеплювальній прокладці та валянках.

Спецодяг і спецвзуття повинні бути справні і відповідати зросту та розміру машиніста. Забороняється працювати в одязі, просоченому пально-мастильними матеріалами.

1.8. Електростанцію необхідно встановлювати на сухій і рівній, очищеній від сміття та палих матеріалів площадці. Не допускається встановлювати електростанцію на болотистому ґрунті або в місцях скупчення дощових вод.

1.9. Забороняється встановлювати пересувні електростанції в зоні дії баштового крана.

1.10. При встановленні пересувної електростанції в приміщенні машиніст повинен дотримуватись таких умов:

- об'єм приміщення повинен бути не менше 20-кратного об'єму електростанції;
- приміщення слід добре провітрювати;
- встановлювати пересувну електростанцію необхідно так, щоб радіатор був обернений назустріч природному потоку повітря;
- щоб уникнути виникнення резонансних коливань, здатних викликати аварію, фундамент або інші опорні пристрої, на яких встановлюється електростанція, не повинні бути зв'язані зі стінами будинку або фундаментами інших механізмів.

1.11. У місцях перехрещення доріг на будівельному майданчику, щоб уберегти від пошкодження електричний кабель, він має бути прокладений у землі (траншеях), блоках, каналах, по стінах

будівель.

1.12. Зовнішні електропроводки тимчасового електропостачання мають бути виконані ізольованим проводом, розміщені на опорах на висоті над рівнем землі не менше:

2,5 м – над робочими місцями;

3,5 м – над проходами;

6,0 м – над проїздами.

1.13. При живленні стаціонарних електроприймачів від пересувної електростанції заходи безпеки повинні відповідати захисним заходам, вжитим у мережах стаціонарних електроприймачів.

1.14. При живленні електроприймачів пересувних установок від пересувної електростанції з глухозаземленою нейтраллю слід виконувати такі заходи безпеки: занулення, занулення в поєднанні з повторним заземленням, захисне відключення або занулення в поєднанні з захисним відключенням.

1.15. При живленні електроприймачів пересувних установок від пересувної електростанції з ізольованою нейтраллю, як захід безпеки, необхідно виконувати захисне заземлення в поєднанні з металевим зв'язком корпусів установки та джерел електроенергії або з захисним відключенням.

1.16. Як природні заземлювачі рекомендується використовувати:

- прокладені в землі металеві трубопроводи, за винятком трубопроводів паливних рідин або вибухових газів і сумішей;
- обсадні труби свердловини;
- металеві і залізобетонні конструкції будинків і споруд, що стикаються з землею;
- металеві шпунти гідротехнічних споруд, водоводи, затвори;
- свинцеві оболонки кабелів, прокладені в землі. Алюмінієві оболонки кабелів не допускається використовувати як природні заземлювачі;
- нульові проводи високовольтної лінії до 1 кВ з повторними заземлювачами;
- рейкові колії магістральних неелектрифікованих залізниць і під'їзні колії при наявності спеціально влаштованих перемичок між рейками.

1.17. Для штучних заземлювачів слід застосовувати сталь; штучні заземлювачі не повинні бути пофарбовані.

1.18. При живленні електроприймачів пересувних установок від пересувних автономних джерел із ізольованою нейтраллю, як захід безпеки, слід виконувати захисне заземлення в поєднанні з металевим зв'язком корпусів установки і джерела електроенергії або з захисним відключенням. При цьому опір заземлюючого пристрою не повинен перевищувати 10 Ом.

1.19. Автономні пересувні джерела з ізольованою нейтраллю повинні мати пристрій постійного контролю опору ізоляції відносно корпусу джерела електроенергії (землі). Має бути забезпечена можливість перевірки справності пристрою контролю ізоляції та його відключення.

1.20. На розподільному щиті повинен бути надпис: "Обережно! Електрична напруга!", а також зазначена напруга та найменування всіх фідерів.

1.21. При виконанні ремонтних робіт на лініях на щиті управління необхідно вивішувати на держакі відключаючих апаратів плакати з написом: “Не включати – роботи на лінії”, а також робити відповідний запис в оперативному журналі.

1.22. При роботі в темну пору доби електростанція повинна бути добре освітлена (не менше 50 лк).

При огляді електростанції дозволяється користуватись переносним електричним світильником напругою 36–42 В.

1.23. Забороняється робота машиніста в нетверезому стані, а також допуск сторонніх осіб на робоче місце машиніста електростанції.

1.24. На пересувній електростанції необхідно мати вуглекислотні і порошкові вогнегасники.

1.25. Забороняється розігрівати двигун відкритим вогнем.

1.26. Обтиральні матеріали, просочені пальним і мастилом, слід зберігати в металевому ящику з кришкою.

1.27. Забороняється палити біля електростанції.

2. Вимоги безпеки перед початком роботи

2.1. Приймаючи чергування, машиніст повинен проглянути оперативний журнал, урахувати всі зауваження про несправності, виявлені на установці, і вжити заходів до їх усунення.

В разі виявлення серйозних несправностей машиніст повинен повідомити про це відповідального інженерно-технічного працівника.

2.2. Перед пуском установки машиніст повинен:

- перевірити надійність кріплення і шплінтування зчленувань двигуна, генератора і розподільного щита, а також включити головний рубильник;

- перевірити рівень мастила в картері двигуна, води в радіаторі, дизельного палива в баку, бензину в бачку пускового двигуна. Рівень мастила і пального слід визначати тільки щупом або мірною лінійкою. Випадковими предметами замірювати рівень палива і мастила забороняється;

- перевірити справність заземлення основних металевих частин (розподільних щитів, кабельних муфт тощо).

2.3. Заправляти установку паливом, мастилом і водою необхідно при повній зупинці двигуна.

2.4. В разі, якщо при заправці на деякі частини установки потрапили краплини палива, мастила чи води, необхідно після заправки насухо витерти всі місця. Не допускається підтікання палива і мастила.

2.5. Обладнання пересувної електростанції, кабелі, муфти необхідно захищати від вологи і не допускати попадання на електроарматуру снігу, води, пилу.

2.6. Захисні кришки, ковпаки надіти і щільно закріпити.

2.7. Перед пуском електростанції машиніст повинен перевірити центрування двигуна і генератора відповідно до інструкції по експлуатації станції.

3. Вимоги безпеки під час виконання роботи

3.1. Сторонні особи до запуску двигуна не допускаються.

3.2. Запускати двигун необхідно на пізньому запалюванні, при цьому слід стерегтися зворотного удару заводною ручкою.

3.3. Робота двигуна з несправним манометром заборонена.

3.4. При роботі пересувної електростанції машиніст повинен спостерігати:

- за роботою автоматичного регулятора числа обертів двигуна;
- за показанням приладів на щиті управління;
- за тиском і температурою мастила в масляній системі двигуна;
- за температурою води.

3.5. Машиніст повинен стежити за з'єднанням паливопроводу і не допускати витікання пального.

3.6. Температура генератора і підшипників редуктора не повинна перевищувати 80°C.

3.7. При роботі генератора не можна допускати іскріння щіток. Напруга на генераторі повинна бути не нижче номінальної.

3.8. Під час роботи пересувної електростанції забороняється:

- залишати працюючий двигун без нагляду;
- торкатись рухомих частин механізмів, оголених електропроводів і струмоведучих частин електрообладнання, що перебуває під напругою;
- регулювати, змащувати і ремонтувати двигун або генератор на ходу;
- включати і виключати рубильник без засобів індивідуального захисту (діелектричних рукавиць, гумових калош і гумових килимів);
- з'єднувати, від'єднувати і ремонтувати кабель під напругою незалежно від обсягу робіт;
- кріпити контакти, чистити рубильники та обмотку генератора;
- знімати і надівати ремені вентилятора;
- працювати з несправними приладами щита управління.

3.9. Плавкі запобіжні вставки дозволяється замінювати тільки при виключеному головному рубильнику на розподільному щиті з використанням діелектричних засобів захисту.

3.10. Робота двигуна без води або з недостатньою її кількістю забороняється.

3.11. Доливати холодну воду в радіатор перегрітого двигуна, а також залишати двигун на тривалий строк заправленим водою при температурі нижче 0°C забороняється.

4. Вимоги безпеки після закінчення роботи

4.1. По закінченні роботи машиніст пересувної електростанції повинен:

- змастити частини агрегатів електростанції;
- виключити розподільні рубильники споживачів, а потім головний рубильник споживачів. Після зупинки двигуна необхідно повністю вивести опір реостата збудження;
- очистити й обтерти агрегати електростанції вологою ганчіркою, а розподільні щити і прилади – чистою і сухою;
- перевірити рівень мастила в картері двигуна;
- при тривалій зупинці двигуна в зимових умовах злити воду і мастило з системи та баків, залишивши відкритими крани на радіаторі і двигуні;
- прибрати інструмент і пристрої у відведене для зберігання місце.

4.2. Про всі несправності, помічені під час роботи електростанції, зробити запис у журналі приймання і здачі змін і доповісти майстрові.

4.3. Після закінчення роботи машиніст повинен зняти спецодяг, спецвзуття, очистити його від пилу та іншого бруду і сховати у відведене для зберігання місце. Потім вимити обличчя і руки теплою водою з милом або прийняти душ.

5. Вимоги безпеки в аварійних ситуаціях

5.1. Якщо при запуску двигуна машиніст виявив стукіт або шум, він повинен негайно зупинити двигун для з'ясування причин і ліквідації дефекту.

5.2. Якщо протягом першої хвилини роботи двигуна манометр не покаже тиску мастила 2–3 атм, машиніст повинен:

- негайно зупинити двигун;
- перевірити систему мащення;
- знайти і усунути несправність.

5.3. Виявивши запах горілого або дим, необхідно припинити роботу.

5.4. Не можна гасити проводи чи електрокабель, які горять, не виключивши напруги.

5.5. В разі, коли загориться пальне, необхідно перекрити подачу палива до двигуна, а потім вжити заходів до гасіння.

Забороняється гасити пально-мастильні матеріали, які горять, водою. Для цієї мети треба застосовувати порошкові вогнегасники, пісок, землю або брезент.

5.6. При нещасних випадках машиніст повинен надати потерпілому першу медичну допомогу, в разі необхідності, викликати швидку медичну допомогу, а також негайно повідомити адміністрацію про нещасний випадок.

(посада керівника підрозділу (особистий підпис) (прізвище, ініціали)
/організації/ - розробника

УЗГОДЖЕНО:

Керівник (спеціаліст)

служби охорони

праці підприємства _____

(особистий підпис) (прізвище, ініціали)

Юрисконсульт _____

(особистий підпис) (прізвище, ініціали)

Головний технолог _____

(особистий підпис) (прізвище, ініціали)